

ΥΓΕΙΑ - ΑΝΑΠΗΡΙΑ

*Βασικές Έννοιες
στη διαδικασία της Αποκατάστασης*

Δρ Κυριακή ΣΤΑΘΗ

Ιατρός Αποκατάστασης - European Board Certified

ΥΓΕΙΑ

- Η έλλειψη νόσου
 - Η ικανότητα προς εργασία
 - Η κατάσταση σωματικής, συναισθηματικής & διανοητικής ευεξίας
 - Η ελευθερία από τον πόνο, ώστε να επιτρέπεται η δημιουργικότητα του ατόμου & η κοινωνική του συμμετοχή
- (που θεωρείται φυσιολογική για το φύλο & την ηλικία του ατόμου)*

ΑΝΑΠΗΡΙΑ

«Εμπόδια»

- Αρχιτεκτονικά - Δομικά (κτίρια, πόλεις, δρόμοι, κ.α.)
- Υπηρεσίες Μεταφοράς
- Υπηρεσίες / Δομές : Υγείας - Πρόνοιας
- Εκπαίδευσης & Πρόσβαση σ' αυτές
- Οικονομικές Δυνατότητες - Παροχές

ΑΝΑΠΗΡΙΑ

«Εμπόδια»

- **Επαγγελματικές Ευκαιρίες**
- **Ευκαιρίες αυτό-επιβεβαίωσης**
- **Θεσμικά**
- **Πολιτικά**
- **Νοοτροπίας / Στάσης Ζωής / Φιλοσοφικά**

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ της ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ή ΑΝΑΠΗΡΗ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΥΓΕΙΑ - ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- **ΕΛΛΕΙΜΜΑ - IMPAIRMENT - DEFICIENCE**
- **ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑ - DISABILITY - INCAPACITE**
- **ΑΝΑΠΗΡΙΑ - HANDICAP - HANDICAPE**

ΥΓΕΙΑ - ΑΝΑΠΗΡΙΑ

ΕΛΛΕΙΜΜΑ - IMPAIRMENT - DEFICIENCE

- είναι η απώλεια ή βλάβη των φυσιολογικών, ψυχολογικών ή ανατομικών δομών.

ΥΓΕΙΑ - ΑΝΑΠΗΡΙΑ

ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑ - DISABILITY - INCAPACITE

- είναι η απώλεια της λειτουργικότητας ή ανωμαλία των φυσιολογικών, ψυχολογικών ή ανατομικών δομών που θεωρούνται φυσιολογικές για το φύλο και την ηλικία του ατόμου.

ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- Handicap (*hand in the cap*)
«κλείσιμο» στοιχήματος στις ιπποδρομίες
☞ P. LAROUSSE (1873)
- Handicap
τυχερό παίγνίδι στο περιθώριο των ιπποδρομιών
☞ E. LITTRE (1877)
- Handicap
παίγνίδι ίσων ευκαιριών στις ιπποδρομίες
☞ P. LAROUSSE (1873)

ΥΓΕΙΑ - ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- Ιατροκεντρικός Ορισμός
 - Handicap = κατάσταση μειονεξίας
- Το ιατρικό έλλειμμα ΔΕΝ είναι η μοναδική αιτία αναπηρίας
 - INSERM (1985)

ΥΓΕΙΑ - ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- **Δυναμικός Ιατροκεντρικός Ορισμός =**
Η αναπηρία είναι το αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης μεταξύ του ατόμου και των αντικειμενικών συνθηκών

➤ **INSERM (1985)**

ΥΓΕΙΑ - ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- Ιατροκοινωνικός Ορισμός στον τομέα της αποκατάστασης
 - Δεν υπάρχει απ' ευθείας σύνδεση μεταξύ της νόσου και της αναπηρίας
 - Θεραπεία / Πρόληψη της αναπηρίας σημαίνει και κοινωνική παρέμβαση
- I.C.I.D.H. - Council of Europe (1992)

ΑΝΑΓΗΡΙΑ

*Ανάλογα με
την
προέλευση
του
αιτιολογικού
παράγοντα*

- ΣΥΓΓΕΝΗΣ
- ΕΠΙΚΤΗΤΗ

ΑΝΑΠΗΡΙΑ

*Ανάλογα
με την εξέλιξη
στον χρόνο*

- **ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ**
 - ✓ *μόνιμη & στάσιμη βλάβη*
 - ✓ *Κ.Ε.Κ., Πολυο-, κ.α.*
- **ΕΞΕΛΙΣΣΟΜΕΝΗ**
 - ✓ *εξελισσόμενη βλάβη*
 - ✓ *Σ.Κ.Π., N. Parkinson, κ.α.*

ΑΝΑΠΗΡΙΑ

*Ανάλογα
με το κύριο
επίπεδο
που
αναφέρεται*

- **ΣΩΜΑΤΙΚΗ**
 - ✓ *Κινητική*
 - ✓ *Αισθητηριακή*
 - ✓ *από διάφορα συστήματα*
- **ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ**
- **ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ**

Αιτιολογικοί παράγοντες που οδηγούν σε ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- Ατυχήματα (τροχαία, εργατικά, οικιακά, αθλητικά, αγροτικά, κ.α.)
- Πολεμικές επιχειρήσεις
- Φλεγμονώδεις παθήσεις (οστών, αρθρώσεων, συνδετικού ιστού)
- Εκφυλιστικές παθήσεις (οστών, αρθρώσεων)
- Κακώσεις (οστών, αρθρώσεων, μυών)

Αιτιολογικοί παράγοντες που οδηγούν σε ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- Καρδιαγγειακές παθήσεις
- Παθήσεις (τραυματικές – αγγειακές – εκφυλιστικές) του νευρικού η/και μυϊκού συστήματος
- Βλάβες των αισθητηρίων οργάνων
- Συγγενείς παθήσεις
- Συγγενείς δυσπλασίες οργάνων / μελών του σώματος

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ

*Αναγκαιότητα καθιέρωσης ΚΟΙΝΗΣ
ΓΛΩΣΣΑΣ για :*

- ✓ την ανάπτυξη θεραπευτικών στρατηγικών
- ✓ την επικοινωνία μεταξύ των επαγγελματιών
- ✓ τον προσδιορισμό δεικτών εκτίμησης της τελικής έκβασης
- ✓ την επικοινωνία με τους ασθενείς και το οικογενειακό τους περιβάλλον
- ✓ την προαγωγή της έρευνας

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ

- **I.C.I.D.H.** = International Classification of Impairment, Disabilities, Handicap
 - ☞ 1992, *Council of Europe*
- **I.C.F.** = International Classification of Functioning
 - ☞ 2003, *Stucki G., Ewert T., Cieza A.*

I.C.I.D.H. (1992)

Etiology →	Pathology →	Manifestation →	Outcome
Disease →	Impairment →	Disability →	Handicap

I.C.F. (2001)

- Συνδεδεμένο με το Σύστημα Ταξινόμησης των ασθενειών
- Δημιουργία «πυρηνικών ομάδων» ταξινόμησης της λειτουργικότητας
- Εναρμόνιση των ήδη χρησιμοποιούμενων λειτουργικών κλιμάκων (π.χ. F.I.M.)
- Έλεγχος εγκυρότητας (ομάδες ειδικών από Γερμανία, Αυστρία, Ελβετία)

I.C.F. (2001)

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΔΟΜΗ
Ή/ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

I.C.F. (2001)

π.χ.

Όνομα : Mrs SMITH		Ιατρική Διάγνωση :		Πρωταρχικοί Στόχοι Αποκατάστασης :	
Ηλικία : 54 χρ.		<ul style="list-style-type: none"> Κεντρική Σπονδυλική Στένωση (I.C.D. : M 48.06) Ανηδραστική Κατάθλιψη (I.C.D. : F 32.9) 		<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση της κινητικότητας με σκοπό την επίτευξη της λειτουργικής ανεξαρτησίας μέσα στο σπίτι 	
• Οι απόψεις της Ασθενούς					
Πόνος και στα 2 πόδια		<ul style="list-style-type: none"> ♦ δεν μπορεί να μείνει καθιστή πολύ ώρα (π.χ. TV) εξ αιτίας του πόνου ♦ δεν μπορεί να σταθεί ή να περπατήσει πολύ ώρα (π.χ. ψώνια) εξ αιτίας του πόνου 		<ul style="list-style-type: none"> ◇ δεν μπορεί πια να πάει σε συναυλίες ή εκθέσεις ◇ δεν μπορεί πια να πάει στη λέσχη του bridge 	
Αδυναμία και στα 2 πόδια «δεν με κρατάνε τα γόνατα»		<ul style="list-style-type: none"> ♦ δεν μπορεί να σηκώσει βαριά αντικείμενα πάνω από το κεφάλι της (π.χ. να βάλει πιάτα σ' ένα ψηλό ντουλάπι) ♦ δεν μπορεί να ξαπλώσει και να κοιμηθεί μπρούμυτα 		<ul style="list-style-type: none"> ◇ έχει δυσκολίες στο σιδέρωμα ρούχων, καθάρισμα παραθύρων, ψώνια, βόλτα του σκύλου, κ.α. ◇ δεν βαδίζει πια σε ανηφόρα 	
• Οι απόψεις των Επαγγελματιών Υγείας					
ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΔΟΜΗ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ		ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	
b 73 55	αύξηση του τόνου των παρασπονδυλικών μυών	a 450	περπάτημα	p 920	διάλειμμα και ελεύθερος χρόνος
b 73 0	μυική ατροφία των μυών των κάτω άκρων				
b 75 002	αμφοτερόπλευρη ατροφία των τετρακεφάλων	a 43 00	ανύψωση βάρους	p 640	εκτέλεση νοικοκυριού (οικιακά)
b 73 05	αδυναμία των μυών του κορμού				
b 235	ελλειμματική ισορροπία	a 415	διατήρηση της στάσης σώματος		
b 14 71	ελλειμματικός συντονισμός				
b 76 002	εκφυλιστικές αλλοιώσεις Ο.Μ.Σ.Σ. και κεντρική οσφυϊκή σπονδυλική στένωση				
ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ					
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ		e 15 52	μένει σε διαμέρισμα 1 ^{ου} ορόφου χωρίς ασσανσέρ		
		e 115	χρειάζεται βοήθημα βάδισης		
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ		Ζεί μόνη (ο σύζυγος πέθανε πριν ½ χρόνο)			

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

τι είναι ?

- “να βοηθήσει τον άνθρωπο να βοηθήσει τον εαυτό του”
- “να δώσει στο άτομο τη δυνατότητα της ελεύθερης επιλογής”
- να βελτιωθεί η Ποιότητα Ζωής
 - Ανεξαρτησία στις καθημερινές δραστηριότητες
 - Προαγωγή της αυτό-εκτίμησης του ατόμου
 - Προστασία της αξιοπρέπειας του ατόμου

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ γιατί ?

- Λειτουργικό Όφελος
 - ☞ COPE (1982), HEINEMANN (1989), DENNIS (1994)
- Μείωση Επιπλοκών
- Μείωση Αναπηρίας
- Συντονισμός & Ορθολογιστική Χρήση των Πόρων

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ γιατί ?

- Μείωση Εισαγωγών στο Γεν. Νοσοκομείο
☞ WEHMAN (1993)
- Οικονομική Ανταποδοτικότητα
- Εκπαίδευση - Επιμόρφωση προσωπικού
- Προαγωγή Έρευνας
- Συντονισμός & Επικοινωνία Συστημάτων Υγείας / Πρόνοιας & ασθενών

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΙΟΣ?

- ΟΜΑΔΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
- Μέλος της Ομάδας και ο ΑΣΘΕΝΗΣ

ΟΜΑΔΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΟΜΑΔΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

- Ειδικός παιδαγωγός
- Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού
- Αρχιτέκτονας – Μηχανικός
- Ειδικός Γυμναστής
- “Animateur / trice”
- ΙΑΤΡΟΙ άλλων ειδικοτήτων

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

I.C.F. 2001

Όνομα : Mrs SMITH		Ιατρική Διάγνωση :		Πρωταρχικοί Στόχοι Αποκατάστασης :	
Ηλικία : 54 χρ.		<ul style="list-style-type: none"> Κεντρική Σπονδυλική Στένωση (I.C.D. : M 48.06) Αντιδραστική Κατάθλιψη (I.C.D. : F 32.9) 		<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση της κινητικότητας με σκοπό την επίτευξη της Λειτουργικής ανεξαρτησίας μέσα στο σπίτι 	
• Οι απόψεις της Ασθενούς					
Πόνος και στα 2 πόδια		<ul style="list-style-type: none"> ♦ δεν μπορεί να μείνει καθιστή πολύ ώρα (π.χ. TV) εξ αιτίας του πόνου ♦ δεν μπορεί να σταθεί ή να περπατήσει πολύ ώρα (π.χ. ψώνια) εξ αιτίας του πόνου 	<ul style="list-style-type: none"> ◊ δεν μπορεί πια να πάει σε συναυλίες ή εκθέσεις ◊ δεν μπορεί πια να πάει στη λέσχη του bridge 		
Αδυναμία και στα 2 πόδια «δεν με κρατάνε τα γόνατα»		<ul style="list-style-type: none"> ♦ δεν μπορεί να σηκώσει βαριά αντικείμενα πάνω από το κεφάλι της (π.χ. να βάλει πιάτα σ' ένα ψηλό ντουλάπι) ♦ δεν μπορεί να ξαπλώσει και να κοιμηθεί μπρούμυτα 	<ul style="list-style-type: none"> ◊ έχει δυσκολίες στο σιδέρωμα ρούχων, καθάρισμα παραθύρων, ψώνια, βόλτα του σκύλου, κ.α. ◊ δεν βαδίζει πια σε ανηφόρα 		
• Οι απόψεις των Επαγγελματιών Υγείας					
ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΔΟΜΗ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ		ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	
b 73 55	αύξηση του τόνου των παρασπονδυλικών μυών	a 450	περπάτημα	p 920	διάλειμμα και ελεύθερος χρόνος
b 73 0	μυική ατροφία των μυών των κάτω άκρων				
b 75 002	αμφοτερόπλευρη ατροφία των τετρακεφάλων	a 43 00	ανύψωση βάρους	p 640	εκτέλεση νοικοκυριού (οικιακά)
b 73 05	αδυναμία των μυών του κορμού				
b 235	ελλειμματική ισορροπία	a 415	διατήρηση της στάσης σώματος		
b 14 71	ελλειμματικός συντονισμός				
b 76 002	εκφυλιστικές αλλοιώσεις Ο.Μ.Σ.Σ. και κεντρική οσφυϊκή σπονδυλική στένωση				
ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ					
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ	e 15 52	μένει σε διαμέρισμα 1 ^{ου} ορόφου χωρίς ασσανσέρ			
	e 115	χρειάζεται βοήθημα βάδισης			
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ	Ζεί μόνη (ο σύζυγος πέθανε πριν ½ χρόνο)				

Π.Χ.

I.C.F. (2001)